

Argipäeva ja kirjandusklassika sümbioos inspireeris looma näitust

„Kas keegi on näinud elektrit?“

TÜ raamatukogu näitusesaalis
30.11.2022–19.02.2023¹

Herdis Olmaru
kommunikatsioonijuht

Näitus „Kas keegi on näinud elektrit?“ sündis 2022. aasta sügisel mitme asjaolu kokkulangemisest. Kõigepealt selgus, et meie näituste saali graafikusse on tekkinud paariks kuuks auk ja oleks vaja midagi välja mõelda. Teisalt olime mitmeid kordi arutanud, et sel vabal ajal võiks olla mõni väljapanek, mis ei oleks meie maja mõistes traditsiooniline, st vitriinide, vanade raamatute ja selge ülesehitusega. Kui Evelin Arustil tuli pähe

idee teha näitus elektrist, kõlas see omamoodi hullumeelse ja absurdsena, ent me ei kahelnud hetkekski, kas seda teostada või mitte.

Elekter ja sellega kaasnevad arutelud olid tol hetkel ühiskonnas väga aktuaalsed. Arutelud elektrihinna ja parimate elektritootmise lahenduste üle toimusid igas töökohas ning kodus. Seega tundus, et pole inimest, keda teema ei kõnetaks. Ideed edasi



arendades jõudsimme arusaamisele, et kui me seome elektriteema ehk argielu kirjandusklassika ja popkultuuriga, saame üsna põneva tulemuse.

Võtsime endale kohe alguses eesmärgiks kasutada näitusel eksponaatidena asju, mis visatakse sageli kuurinurka, ja kasutada minimaalselt elektrit. Üleskutsele tuua kodust vanu ja kasutuseta elektriga seotud esemeid reageeris väga palju töökaaslasi ja Liliani ruum sai maast laeni kola ehk eksponaatide algmaterjali täis. Kuna juhtmeid oli kõige rohkem, tekkis kiiresti mõte luua nendest suur kera. Suutsime idee koos mitme töökaaslase abiga ellu viia ja kerast sai meie näituse tunnuseksponaat. Vanad elektrikipirnid ja -kapid, kaablrullid, kapinurka seisma jäänud jõulutuled ning muu kribu-krabu hakkasid meie näitusel uut elu elama.

Samasuguse impulsi tegutsemiseks, nagu andis meile elektriteema, andis ka Mati Undi romaan „Öös on asju“. Lugesime Evelini ja Lilianiga õhtuti

oma kodudes seda teost ja hommikul tulime ning jagasime muljeid. Undi mõttekäikude ja -lennu abil liikusime kogu aeg oma ideedega edasi. Julgesime tema loominguga üsna vabalt ringi käia, sest teadsime, kuidas Unt ise armastas klassikute loomingut tõlgendada ja seoseid luua. Küllap ta teispooluses muheles meie katsetuste peale ja oli pisut uhkegi, et ta meile nii suureks inspiratsiooniks oli.

Kommentaariid ja tagasiside näituse külalisteraamatust annavad aimu, et meie mõtteseosed elektri ja kirjanduse vahel jõudsid paljude vaatajateni. „Stiilne!“, „Tõeliselt hästi tehtud. Tunnetusega!“, „Täiega lahe!“, „Väga humoorikas ja hariv näitus“, „Täitsa raputav!“, „Väga sügav! Hingefiibrid olid ergutatud“ on vaid mõned repliigid meie näituse küllastajalt.

1 Näituse materjalid: hdl.handle.net/10062/98807.

